

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 4, 2025

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:1568](#) 07-02-2025

Omgevingsvergunning/Zuid-Holland

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:587](#) 03-02-2025

Handhaving/Hof van Twente

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:1300](#) 30-01-2025

Omgevingsvergunning/Westland

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:456](#) 28-01-2025

Omgevingsvergunning/Zwolle

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:10161](#) 13-12-2024

Handhaving/Maastricht

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:535](#) 12-02-2025

Bestemmingsplan/Nijmegen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:441](#) 05-02-2025

Planschade/Hoeksche Waard

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:405](#) 05-02-2025

Planschade/Súdwest-Fryslân

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:437](#) 05-02-2025

Planschade/Oirschot

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:415](#) 05-02-2025

Omgevingsvergunning milieu/Noord-Brabant

RECHTSPRAAK

Handhaving/Hof van Twente

Artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit is niet kaderstellend in de zin van de SMB-richtlijn.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Hof van Twente heeft een last onder dwangsom opgelegd aan een bedrijf dat EPS (Expanded Polystyrene, ook wel piepschuim genoemd) produceert. Het college heeft geconstateerd dat het bedrijf de emissienormen voor pentaan (stofklasse gO.2) van maximaal 50 milligram per normaal kubieke meter (mg/Nm³), per puntbron overschrijdt. Dit is een overtreding van artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit. Het bedrijf betoogt dat het college niet bevoegd is om de last op te leggen. Volgens haar is artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit onverbindend dan wel moet dit artikel in deze zaak buiten toepassing worden gelaten, omdat het in strijd met de SMB-richtlijn (2001/42/EG) is vastgesteld.

Rechtsvragen

1. In welke gevallen is een milieubeoordeling in de zin van de SMB-richtlijn vereist?
2. Is artikel 2.5 van het Activiteitenbesluit kaderstellend in de zin van de SMB-richtlijn vastgesteld?

Uitspraak

1. De SMB-richtlijn verplicht de lidstaten om te regelen dat in bepaalde gevallen voor plannen of programma's een strategische milieubeoordeling wordt opgesteld volgens bepaalde eisen. Niet voor ieder plan of programma hoeft een strategische milieubeoordeling te worden opgesteld.

In artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn staat dat een milieubeoordeling moet worden gemaakt van:

- alle plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en

- die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen

- voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG (hierna: de Mer-richtlijn) genoemde projecten.

2. Uit de rechtspraak volgt dat van kaderstelling sprake is als het plan of programma voldoende gedetailleerde regels (criteria en modaliteiten/maatregelen) bevat over de ligging, aard, omvang en/of gebruiksvoorwaarden van mer-(beoordelingsplichtige) projecten. Zie het arrest van het Europese Hof van 22 februari 2022, ECLI:EU:C:2022:102. Dit moet niet kwantitatief maar kwalitatief worden uitgelegd. Zie het arrest van het Europese Hof van 25 juni 2020, ECLI:EU:C:2020:50. Dit is tussen partijen ook niet in geschil.

Partijen zijn verdeeld over hoe de vraag – of artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit kaderstellend is – moet worden beantwoord. Het college stelt dat enkel naar artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit moet worden gekeken. Eiseres is primair van mening dat artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit op zichzelf kaderstellend is en secundair dat voormeld artikel niet los kan worden gezien van een veelheid aan andere rechtstreeks werkende normen uit het Activiteitenbesluit, waaruit te meer het kaderstellende karakter volgt. Eiseres heeft verder in dit verband verwezen naar de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 16 juni 2023, ECLI:NL:RBOBR:2023:2931.

Artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit is naar het oordeel van de rechtbank op zichzelf staand niet kaderstellend, nu geen sprake is van een groot pakket met criteria en maatregelen. Er is enkel sprake van een norm voor de emissie van pentaan, onderdeel van het milieuaspect luchtkwaliteit. Hoewel de rechtbank met eiseres van oordeel is dat niet bepalend is of het pakket een compleet geheel vormt, kan van deze enkele bepaling niet gezegd worden dat deze een voldoende groot belang en reikwijdte heeft om de op de betrokken sector toepasselijke voorwaarden te bepalen. Evenmin kan naar het oordeel van de rechtbank het enkele gegeven dat artikel 2.5, eerste lid, van het Activiteitenbesluit onderdeel is van dat besluit met daarin ook allerhande andere rechtstreeks werkende normen, leiden tot de conclusie dat in dit geval sprake is van een groot pakket met criteria en maatregelen als bedoeld in de SMB-richtlijn.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 03-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:587

Zaaknummer: AK_22_1862

Wetsartikelen: 2.5 lid 1 Activiteitenbesluit en 3 lid 2 onder a SMB-richtlijn

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Zuid-Holland

Vovo, de voorzieningenrechter komt op basis van een belangenafweging tot het voorlopig oordeel dat het college de op de RIVM-lijst genoemde PFAS als ZZS heeft mogen kwalificeren.

Casus

Het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland heeft een revisievergunning verleend aan een bedrijf dat synthetische organische polymeren produceert. Het bedrijf heeft een voorlopige voorziening gevraagd om te voorkomen dat een aantal voorschriften uit de vergunning in werking treden. In geschil is onder meer of het college poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) heeft mogen kwalificeren als zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). De voorzieningenrechter stelt voorop dat de principiële vraag of PFAS door het college aangemerkt hadden mogen worden als ZZS zich niet leent voor beantwoording in een voorlopige voorzieningprocedure. Nu voor behandeling van het verzoek evenwel niet ontkomen kan worden aan een voorlopige beantwoording van deze vraag, geeft de voorzieningenrechter op basis van een belangenafweging wel al een voorlopig oordeel.

Rechtsvraag

Heeft het college alle op de RIVM-lijst genoemde PFAS als ZZS mogen kwalificeren?

Uitspraak

Op grond van artikel 1.3c, aanhef en f, van de Activiteitenregeling milieubeheer (thans artikel 5.22a, aanhef en onder a sub 5° van het Besluit activiteit leefomgeving (Bal)), is een stof in ieder geval een zeer zorgwekkende stof, indien deze stof voorkomt op de lijst van stoffen voor prioritaire actie die is vastgesteld op grond van artikel 6 van het Ospar-verdrag. Anders dan verzoekster, is de voorzieningenrechter van oordeel dat daarbij niet getoetst hoeft te worden aan de criteria van artikel 57 REACH.

Uit de meest recente LCPA (update 2023-2024) blijkt dat PFAS in 2023 als groep op deze lijst

is geplaatst. Blijkens het achtergronddocument gaat het daarbij om alle PFAS die onder de OECD definitie uit 2021 vallen. De voorzieningenrechter ziet zich in deze conclusie gesteund door de RIVM-lijst van ZZS. Uit deze lijst blijkt dat het RIVM op basis van het Oskar-verdrag alle PFAS die onder de OECD definitie vallen als ZZS heeft aangemerkt en op 14 november 2024 op de ZZS-lijst heeft geplaatst. Anders dan verzoekster betoogt, kan naar voorlopig oordeel niet worden geconcludeerd dat de PFAS die niet worden vermeld in de lijst in het achtergronddocument niet kwalificeren als ZZS, indien zij onder de OECD definitie vallen. De voorzieningenrechter wijst er in dit verband op dat ook de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat in zijn kamerbrief van 14 november 2024 verwijst naar de geactualiseerde lijst ZZS van het RIVM. De brief sluit af met de conclusie dat er vanaf nu voor bedrijven waar deze stoffen vrijkomen een minimalisatieplicht geldt voor emissies naar lucht en water. Daarnaast moeten bedrijven deze emissies rapporteren en een Vermijdings- en Reductieprogramma (VRP) opstellen.

De door verzoekster genoemde voetnoten 98 en 100 bij de RIVM-lijst leiden niet tot een ander voorlopig oordeel. In voetnoot 98 wordt erop gewezen dat het moet gaan om PFAS die onder de OECD definitie vallen. In voetnoot 100 wordt ingegaan op de verschillende stofklassen. Hieruit valt niet een bepaald voorbehoud af te leiden dat de bij het bedrijf van verzoekster aanwezige PFAS niet vallen onder de OECD definitie of anderszins op andere wijze zouden moeten worden gezien.

Het voorgaande betekent dat de belangenafweging op dit punt uitvalt in het nadeel van verzoekster en dat de voorzieningenrechter vooralsnog geen aanleiding ziet om het schorsingsverzoek toe te wijzen voor zover dat ziet op het als ZZS aanmerken van PFAS.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:1568

Zaaknummer: SGR 22/7939

Wetsartikelen: 1.3c onder f Activiteitenregeling

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Nijmegen

Bevi-inrichting niet langer als zodanig bestemd vanwege externe veiligheidsrisico's van haar tankwagentransport van butaan en propaan.

Casus

De raad heeft voor de herontwikkeling van het Winkelsteeggebied een bestemmingsplan vastgesteld voor de realisatie van een woon-werkgebied. Antargaz is gevestigd in het plangebied en exploiteert een opslagdepot voor propaan. Antargaz maakt voor het transport van propaan en butaan gebruik van een weg die is aangewezen als weggedeelte waarover gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd (hierna: de transportroute), die loopt naar haar bedrijfslocatie. De herontwikkeling van het Winkelsteeggebied tot een woon-werkgebied en de ligging daarvan aan de transportroute voor gevaarlijke stoffen zijn de voornaamste aanleiding geweest voor de raad voor een beperking van de gebruiksmogelijkheden van Antargaz.

Antargaz kan zich er niet mee verenigen dat haar Bevi-inrichting (een inrichting als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen) als gevolg van het bestemmingsplan niet langer als zodanig is bestemd. Het beroep van Antargaz is gericht tegen het voorziene planologische regime van haar percelen.

STAB heeft in deze kwestie een deskundigenbericht uitgebracht.

Rechtsvragen

1. Had in de berekeningen van het groepsrisico uitgegaan mogen worden van het transport met buktankwagens van 50 m³?
2. Heeft de raad gekeken naar andere mogelijkheden – naast de verplaatsing van het bedrijf – bij de beoordeling van de vraag of het groepsrisico kan worden verlaagd.

Uitspraak

1. Over het betoog van Antargaz dat de berekende groepsrisico's – zowel in de referentiesituatie als in de toekomstige situatie – zijn overschat, omdat er bij de berekening in voornoemde rapporten ten onrechte van is uitgegaan dat alle transportbewegingen van Antargaz bestaan uit bulkwagens met een inhoud van 50 m³, overweegt de Afdeling het volgende. In voornoemde rapporten is toepassing gegeven aan de rekenmethodiek RBM II. RBM II is een rekenmethodiek voor transportrisico's waarmee kan worden berekend of sprake is van een overschrijding of dreigende overschrijding van een risicoplafond. Hoewel de transportroute geen deel uitmaakt van het Basisnet, dient op grond van artikel 8, vierde lid, van het Besluit externe veiligheid transportroutes in samenhang gezien met artikel 15, eerste lid, van de Regeling basisnet, het groepsrisico te worden berekend door toepassing van de rekenmethodiek transportrisico's, waaronder RBM II. Uit het deskundigenbericht volgt dat het RBM II voorschrijft om met tankwagens met een inhoud van 50 m³ te rekenen en dat binnen dit programma geen mogelijkheden bestaan om hiervan af te wijken. In de enkele stelling van Antargaz dat zij haar leveringen aan particulieren hoofdzakelijk verricht met tankwagens met een inhoud kleiner dan 50 m³, ziet de Afdeling, wat daar ook van zij, geen aanleiding voor het oordeel dat de raad bij de berekening van het groepsrisico op de transportroute – naast de wettelijk voorgeschreven RBM II – een alternatieve rekenmethodiek had moeten toepassen voor de berekening van het groepsrisico. Hierbij neemt de Afdeling in aanmerking dat uit het deskundigenbericht volgt dat het gas aan Antargaz wordt geleverd met bulkwagens van derden met een inhoud van ongeveer 50 m³, hetgeen Antargaz niet heeft bestreden. Daarnaast is niet uitgesloten dat Antargaz op enig moment voor de (door)levering aan klanten ook hoofdzakelijk gebruik gaat maken van tankwagens met een inhoud van ongeveer 50 m³. De omgevingsvergunning van Antargaz van 12 augustus 2022 voor het op- en overslaan van propaan en butaan en het vullen van gasflessen staat daar bijvoorbeeld niet aan in de weg. Dat de raad om die reden het zogenoemde 'worst case'-scenario van tankwagens met een inhoud van ongeveer 50 m³ als uitgangspunt heeft genomen bij de berekeningen van het groepsrisico acht de Afdeling in dit geval dan ook niet onjuist. In wat Antargaz heeft aangevoerd ziet de Afdeling dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet mocht uitgaan van de in voornoemde rapporten berekende groepsrisico's.

2. Naar aanleiding van het betoog van Antargaz dat de raad zich in het kader van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb onvoldoende vergewist heeft van de daadwerkelijke noodzaak van de verplaatsing van Antargaz, en dat het groepsrisico volgens haar ook kan worden verlaagd door alternatieve maatregelen, overweegt de Afdeling het volgende. In paragraaf 6.6.1.3 van de plantoelichting wordt uitgebreid ingegaan op de mogelijkheden die de raad – naast de verplaatsing van Antargaz – heeft betrokken bij beoordeling van de vraag of het groepsrisico

kan worden verlaagd. Voorbeelden hiervan zijn de verlegging van de transportroute voor gevaarlijke stoffen en de verschillende maatregelen aan de bron en/of aan de woningen. De raad is gemotiveerd tot het oordeel gekomen dat deze maatregelen, of een combinatie daarvan, de noodzaak van verplaatsing van Antargaz in het licht van een goede ruimtelijke ordening niet wegnemen en daarmee niet geschikt zijn. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad daarmee de noodzaak van de verplaatsing van Antargaz voldoende aangetoond. Het betoog van Antargaz dat de raad onvoldoende heeft onderzocht in hoeverre het groepsrisico met minder dan 1.500 transportbewegingen per jaar aan tankwagens met brandbare gassen van Antargaz tot een aanvaardbaar niveau kan worden gereduceerd, volgt de Afdeling niet. In paragraaf 6.6.1.3 van de plantoelichting staat dat het vervoer van en naar Antargaz op 1.500 bewegingen per jaar wordt geschat. Antargaz heeft haar betwisting van deze stellingname van de raad in de plantoelichting niet met concrete gegevens gestaafd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:535

Zaaknummer: 202307234/1/R4

Wetsartikelen: 8 lid 4 Besluit externe veiligheid transportroutes, 15 lid 1 Regeling basisnet en 3:4 lid 2 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Noord-Brabant

QRA is onderdeel van verleende vergunning, voorschrift is in belang van bescherming van het milieu, verpakkingswijze waarbij de pallets met dozen worden omwikkeld met folie voldoet aan de definitie van "cartoned" uit de sprinklerrichtlijn FM 7-31.

Casus

Edco Eindhoven B.V. (Edco) exploiteert een handelsonderneming waar onder meer op- en overslag plaatsvindt van verschillende goederen en producten, waaronder verpakte gevaarlijke stoffen.

Voor de inrichting geldt onder meer de op 3 juli 2013 verleende oprichtingsvergunning. Daarbij is onder meer de opslag van gevaarlijke stoffen in de opslaghallen A-02, A-02A, C-02 en C-02A en de overslag van gevaarlijke stoffen in de expeditiehallen B-01A, B-01B, B-01C en B-01D vergund.

Bij het besluit van 13 januari 2020, waar deze procedure over gaat, heeft het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant (het college) aan Edco een omgevingsvergunning verleend voor het veranderen van haar inrichting, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), en aan die veranderingsvergunning ook voorschriften verbonden. Ook heeft het college wijzigingen aangebracht in de voorschriften van de omgevingsvergunning van 3 juli 2013. Voor zover van belang in deze procedure, heeft het college met toepassing van artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo, de voorschriften 4.1.2 en 4.1.3 verbonden aan die omgevingsvergunning van 3 juli 2013.

In voorschrift 4.1.2 heeft het college bepaald dat de opslag van spuitbussen in de opslaghallen A-02, A-02A, C-02 en C-02A uitsluitend mag plaatsvinden binnen een vak dat is voorzien van gaas om te voorkomen dat bij brand spuitbussen buiten het vak rocketeren en dat de vakgrootte maximaal 300 m² mag zijn.

In voorschrift 4.1.3 heeft het college bepaald dat aerosolen level 3 die zijn omwikkeld met folie, niet in ruimte B-01A, B-01B, B-01C of B-01D mogen worden opgeslagen.

Edco is het niet eens met de voorschriften 4.1.2 en 4.1.3, omdat de daarin voorgeschreven maatregelen volgens haar niet nodig zijn vanuit het oogpunt van brandveiligheid, en heeft daartegen beroep ingesteld.

De rechtbank Oost-Brabant heeft Edco gelijk gegeven wat betreft voorschrift 4.1.2 en dit voorschrift vernietigd. Volgens de rechtbank is voorschrift 4.1.2 niet noodzakelijk uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken. Volgens de rechtbank is voorschrift 4.1.3 echter wel noodzakelijk uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken en mocht het college dit voorschrift daarom stellen.

Zowel het college als Edco hebben hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Het college komt op tegen de vernietiging van voorschrift 4.1.2 en Edco komt op tegen het oordeel van de rechtbank dat het college voorschrift 4.1.3 wel mocht stellen.

STAB heeft op verzoek van de Afdeling een deskundigenbericht uitgebracht.

Rechtsvragen

1. Is de kwantitatieve risico-analyse (QRA) bepalend voor wat er met het besluit van 3 juli 2013 is vergund?
2. Heeft het college op grond van artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo voorschrift 4.1.2 kunnen verbinden aan de eerdere vergunning van 3 juli 2013? En is hierbij van belang of het voorschrift noodzakelijk is vanuit het oogpunt van toepassing van de beste beschikbare technieken?
3. Heeft het college zich op het standpunt kunnen stellen dat door het omwikkelen met folie de kartonnen verpakking niet nat kan worden en geen koelende werking kan optreden (gelet waarop voorschrift 4.1.3 aan de omgevingsvergunning is verbonden)?

Uitspraak

1. Zoals het college terecht aanvoert, heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat de QRA niet bepalend is voor wat er bij het besluit van 3 juli 2013 is vergund. De QRA maakt onderdeel uit van de aanvraag voor die omgevingsvergunning en in het besluit van 3 juli 2013 is ook nog eens uitdrukkelijk bepaald dat de QRA deel uitmaakt van de vergunning.
2. Op blz. 4 van de QRA staat welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij de berekening van de

veiligheidsrisico's vanwege de inrichting. Eén van die uitgangspunten is dat rekening is gehouden met rocketeren ten gevolge van de aanwezigheid van spuitbussen. Daaronder staat onder meer: 'In opslagen A-02, A-02A, C-02 en C-02A is rocketwerking beperkt tot het gegaasd gebied ($< 300 \text{ m}^2$), waarna normale branduitbreiding plaatsvindt.' In paragraaf 4.2.1 worden de relevante scenario's voor deze opslaghallen beschreven. Op blz. 14 in deze paragraaf staat: 'In de opslagen worden spuitbussen opgeslagen. In de QRA zijn we uitgegaan dat "snelle branduitbreiding" (t.g.v. rocketwerking spuitbussen) mogelijk is, en door de gaasafscheiding beperkt is tot 300 m^2 , waarna vervolgens een "gewone" branduitbreiding kan plaatsvinden.' Het college stelt dus terecht dat er in de QRA van is uitgegaan dat vakken van maximaal 300 m^2 zijn afgescheiden door middel van gaas, waardoor spuitbussen die rocketeren niet buiten hun eigen opslagvak van maximaal 300 m^2 terecht kunnen komen.

De in de QRA berekende veiligheidsrisico's zijn gebaseerd op dat uitgangspunt en de vergunning van 3 juli 2013 is verleend op basis van die berekende risico's. Het college stelt dus terecht dat Edco op grond van die vergunning al verplicht is om daar waar in de opslaghallen A-02, A-02A, C-02 en C-02A spuitbussen worden opgeslagen, vakken van maximaal 300 m^2 af te scheiden met gaas, om te voorkomen dat bij brand spuitbussen buiten hun eigen opslagvak kunnen rocketeren. Als het rocketeren van spuitbussen niet zou zijn beperkt tot het eigen opslagvak van 300 m^2 , zou een snelle branduitbreiding kunnen plaatsvinden in de hele opslaghal en zouden de risico's voor de externe veiligheid vanwege de inrichting groter zijn dan waar in de QRA van uitgegaan is. Ter verduidelijking van deze verplichting heeft het college bij het besluit van 13 januari 2020 voorschrift 4.1.2 verbonden aan de omgevingsvergunning van 3 juli 2013. Aangezien het in het belang van de bescherming van het milieu is dat duidelijk is vastgelegd dat de opslag van spuitbussen in de opslaghallen A-02, A-02A, C-02 en C-02A uitsluitend mag plaatsvinden binnen een vak van maximaal 300 m^2 dat is voorzien van gaas, kon het college dat op grond van artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo ook doen. Op grond van deze bepaling kan het bevoegd gezag namelijk de voorschriften van een omgevingsvergunning voor een inrichting wijzigen voor zover dit in het belang van de bescherming van het milieu is.

De rechtbank heeft dit niet onderkend en heeft ten onrechte geoordeeld dat het college dit voorschrift niet kon stellen, omdat het niet noodzakelijk is uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken. Anders dan waar de rechtbank van uitgaat, vereist artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo niet dat het voorschrift noodzakelijk is uit het oogpunt van de toepassing van de beste beschikbare technieken.

3. In voorschrift 4.1.3 heeft het college bepaald dat aerosolen level 3 die zijn omwikkeld met folie, niet in ruimte B-01A, B-01B, B-01C of B-01D mogen worden opgeslagen. Deze ruimten

zijn de expeditiehallen. Bij het verlenen van de omgevingsvergunning van 3 juli 2013 is ervan uitgegaan dat spuitbussen level 3 daar alleen aanwezig mogen zijn in een kartonnen oververpakking, ofwel 'cartoned', en dat als bij brand de sprinklerinstallatie in werking treedt er 'pre wetting' van de kartonnen dozen zal plaatsvinden.

In het besluit van 13 januari 2020 heeft het college gemotiveerd dat er in de in 2013 vergunde situatie van is uitgegaan dat door het opbrengen van water door de sprinklerinstallatie de kartonnen verpakking direct nat wordt en dat dit zorgt voor een koelende werking. Dit wordt 'pre wetting' genoemd. Hierdoor zal geen rocketering van spuitbussen optreden en wordt een snelle uitbreiding van brand over het hele compartiment voorkomen. Volgens het college gaat dit echter niet op indien de kartonnen verpakking is omgeven met kunststof folie, omdat daardoor de verpakking niet nat kan worden en er dus geen sprake is van een koelende werking. Om die reden heeft het college voorschrift 4.1.3 gesteld.

Voorafgaand aan het uitbrengen van haar deskundigenbericht van 27 juli 2022 heeft de STAB de inrichting bezocht en vastgesteld dat, zoals Edco stelt, er enkel wikkelfolie wordt aangebracht rondom de pallets met de daarop gestapelde dozen en niet aan de bovenkant van de dozen. De STAB heeft in het deskundigenbericht uiteengezet dat bij de omwikkeling van pallets met folie geen krimpfolie wordt toegepast maar wikkelfolie, dat de wikkelfolie mechanisch wordt verstrekt (uitgerekt) en dat, anders dan in het deskundigenbericht bij de rechtbank van 30 juli 2020 was vermeld, de aanwezigheid van wikkelfolie rond een pallet met dozen niet maakt dat reeds daarom sprake is van 'uncartoned' opslag van de spuitbussen. Volgens de STAB is deze verpakkingswijze aan te merken als 'cartoned' en daarom in overeenstemming met sprinklerrichtlijn FM 7-31 en met het uitgangspuntendocument (UPD). De STAB blijft echter van mening dat de folie een nadelige invloed kan hebben op de kans van rocketeren, omdat door de folie het proces van 'pre wetting' minder effectief plaatsvindt. Daarbij maakt zij de kanttekening dat het lastig is om aan te geven hoe groot die kans is en hoe realistisch het is dat daadwerkelijk rocketeren zal optreden. De Afdeling ziet geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van deze passages in het deskundigenbericht.

Gelet op deze passages in het deskundigenbericht van 27 juli 2022, heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat de verpakkingswijze waarbij de pallets met dozen worden omwikkeld met folie, niet voldoet aan de definitie van 'cartoned' uit de sprinklerrichtlijn FM 7-31, te weten als sprake is van 'at least a single layer of corrugated cardboard where the cardboard covers at least the bottom, top and two complete sites of the unit'. Zoals de STAB in haar deskundigenbericht van 27 juli 2022 heeft uiteengezet, zou dat enkel het geval zijn als de spuitbussen zouden zijn verpakt in enkel folie, zonder kartonnen doos. Door de kartonnen

oververpakking wordt voldaan aan de definitie van ‘cartoned’. Verder stelt Edco terecht dat deze verpakkingswijze niet tot gevolg heeft dat de dozen niet nat kunnen worden. In de motivering van het besluit van 13 januari 2020 heeft het college zich dan ook ten onrechte op het standpunt gesteld dat door het omwikkelen met folie de kartonnen verpakking niet nat kan worden en geen koelende werking optreedt. Hoewel het proces van ‘pre wetting’ volgens de STAB minder effectief plaatsvindt, erkent zij dat het proces op zichzelf wel zal plaatsvinden, zoals waar bij de verlening van de omgevingsvergunning van 3 juli 2013 van is uitgegaan.

Gelet op het voorgaande berust het besluit om voorschrift 4.1.3 te stellen, in strijd met artikel 3.46 van de Awb, niet op deugdelijke motivering. Dit betekent dat het besluit van 13 januari 2020 voor vernietiging in aanmerking komt, voor zover het college daarbij voorschrift 4.1.3 aan de omgevingsvergunning van 3 juli 2013 heeft verbonden. De rechtbank heeft dat ten onrechte niet onderkend.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:415

Zaaknummer: 202103102/1/R4

Wetsartikelen: 2.31 lid 2 onder b Wabo en 3:46 Awb

RECHTSPRAAK

Planschade/Oirschot

Appellant voert concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de inhoud of conclusies van onderliggende adviezen. Besluit is onzorgvuldig tot stand gekomen.

Casus

Lobo is eigenaar van het perceel aan de Sparrendijk 6A in Oirschot (hierna: het perceel). Op 27 augustus 2020 heeft hij verzocht om een tegemoetkoming in planschade die hij in de vorm van inkomensderving en waardevermindering van het perceel stelt te hebben geleden door de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Buitengebied fase II 2013, tweede bestuurlijke lus.

Het college heeft aan het besluit van 26 mei 2021 een advies van Gloudemans ten grondslag gelegd. Omdat Gloudemans in de planvergelijking niet van de voor het perceel voorziene maximale planologische mogelijkheden is uitgegaan, heeft het college, naar aanleiding van een daartoe strekkend advies van de gemeentelijke bezwaarschriftencommissie, nader advies gevraagd aan Antea Group. Antea is tot de conclusie gekomen dat het perceel onder het oude planologische regime zijn hoogste waarde ontleende aan de feitelijk aanwezige bebouwing en dat de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan voor Lobo niet tot planschade heeft geleid.

Lobo betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de adviezen van Gloudemans van 4 maart 2021 en Antea van 11 juli 2022 voldoen aan de daaraan in de rechtspraak gestelde vereisten en dat hij geen concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de inhoud of conclusies van deze adviezen heeft aangevoerd.

Rechtsvraag

Had het college de adviezen van Gloudemans en Antea aan het besluit ten grondslag mogen leggen?

Uitspraak

Naar het oordeel van de Afdeling heeft Lobo concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de inhoud en conclusies van de uitgebrachte adviezen aangevoerd. Lobo stelt zich terecht op het standpunt dat de gehanteerde vergelijkingsmethode ten behoeve van de taxatie van de huurwaarde onvoldoende controleerbaar is door het ontbreken van referentieobjecten in de adviezen. Volgens vaste rechtspraak vereist de controleerbaarheid dat de in de vergelijking betrokken objecten kenbaar zijn. Verder voert Lobo terecht aan dat in de adviezen de invloed van de buitenopslag op de huurwaarde niet is meegenomen en dat hierin niet is ingegaan op zijn stelling dat van een hogere huurprijs moet worden uitgegaan voor het deel van de bedrijfsruimte waar machinale houtbewerking mogelijk is, omdat deze ruimte voor geluid en warmte is geïsoleerd. Tot slot merkt Lobo terecht op dat de adviezen geen weerlegging bevatten van zijn standpunt dat daarin een te hoge kapitalisatiefactor is toegepast, omdat in het nieuwe planologische regime verhuur aan slechts één bedrijf is toegestaan, waardoor het leegstandrisico groter is.

Het betoog slaagt. Het college heeft de adviezen ten onrechte aan de besluitvorming ten grondslag gelegd, voor zover de onder 6.1 genoemde punten in de adviezen onbesproken zijn. Daarmee is het besluit van 12 augustus 2022 onzorgvuldig tot stand gekomen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:437

Zaaknummer: 202305273/1/A2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Planschade/Súdwest-Fryslân

Voor de beoordeling van de structuur van de omgeving komt geen betekenis toe aan de planologische mogelijkheden van het plangebied onder het oude planologische regime.

Casus

Appellanten hebben het college verzocht om tegemoetkoming in planschade die zij, in de vorm van waardevermindering van de onroerende zaken hebben geleden door de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Sjaerdawei 15 te Oppenhuizen. Volgens appellanten zijn met het nieuwe bestemmingsplan de bouwmogelijkheden en gebruiksmogelijkheden van een ten westen en noordwesten van de percelen gelegen gebied verruimd, waardoor het woongenot op de percelen zeer ernstig is aangetast, onder meer door verlies van uitzicht en privacy.

Het college heeft geoordeeld dat voor appellanten nadelige ruimtelijke effecten van de planologische verandering bestaan uit beperkt verminderd uitzicht, beperkt verminderde situeringswaarde, enigermate verminderde privacy en enige toename van verkeershinder. De planologische verandering heeft ertoe geleid dat de waarde van de onroerende zaken is gedaald. Op grond van artikel 6.2, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) heeft het college een drempel van 4 procent van de oude waarde van de onroerende zaken toegepast. Dit heeft de rechtbank in stand gelaten

Appellanten betogen dat het oordeel van de rechtbank over de omvang van het normale maatschappelijke risico onjuist is. Zij voeren aan dat de SAOZ onvoldoende rekening heeft gehouden met het feit dat het plangebied niet alleen de bestemming 'wonen' had, maar ook als 'open ruimte' was aangeduid. Daarom paste woningbouw niet binnen de ruimtelijke structuur van het plangebied.

Rechtsvraag

Is de vraag of de woningbouw binnen de ruimtelijke structuur past door de rechtbank juist

beantwoord?

Uitspraak

Voor het antwoord op de vraag wat de ruimtelijke structuur van de omgeving in een concreet geval inhoudt, geldt als uitgangspunt dat deze wordt bepaald door het planologische regime dat, onmiddellijk vóór de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan, van toepassing was voor de directe omgeving van het plangebied. In dit verband komt, anders dan appellanten lijken te veronderstellen, geen betekenis toe aan de planologische mogelijkheden van het plangebied onder het oude planologische regime.

Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het college voldoende heeft gemotiveerd dat de planologische ontwikkeling naar haar aard en omvang binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving paste. Het plangebied grenst aan de bestaande bebouwing van het dorp Oppenhuizen. De percelen in de directe omgeving van het plangebied hebben veelal een bestemming voor wonen. De aard en omvang van de naastgelegen bebouwing is zodanig, dat het gebied is te kwalificeren als een woonwijk met ruim opgezette vrijstaande bebouwing met verschillende afmetingen. Het gaat veelal om grote woningen met een grote tuin. De nieuwe woningen pasten in de ruimtelijke structuur van de omgeving.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:405

Zaaknummer: 202301228/1/A2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Planschade/Hoeksche Waard

De conclusie van het college dat op andere wijze in tegemoetkoming in de geleden planschade is voorzien, is naar het oordeel van de Afdeling, niet op grond van objectieve gegevens gerechtvaardigd.

Casus

Op 18 juni 2020 heeft [appellant] een aanvraag ingediend om tegemoetkoming in planschade die hij in de vorm van waardevermindering van de woning heeft geleden als gevolg van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Torensteepolder 2015. Dit bestemmingsplan is de planologische basis voor het realiseren van een nieuwe weg, met een rotonde ter hoogte van de woning, ten behoeve van de ontsluiting van een nieuwe woonwijk.

De planologische verandering heeft geleid tot een kleine toename van verkeersbewegingen ter hoogte van de woning. [Appellant] is in een zeer beperkt nadeliger planologische positie komen te verkeren. Het college is van oordeel dat de tegemoetkoming anderszins verzekerd is. Op 4 december 2018 hebben [appellant], Midstate en de rechtsvoorganger van de gemeente Hoeksche Waard een vaststellingsovereenkomst getekend in verband met een hogere grenswaarde voor de toelaatbare geluidbelasting vanwege lawaai van het verkeer op de nieuwe ontsluitingsweg. Voor het garanderen van een maximale binnenwaarde van de woning van 33 dB was het noodzakelijk om geluidwerende maatregelen in de woning te treffen. Midstate had daartoe op 4 april 2017 al een bedrag van € 10.737,54 (inclusief BTW) aan [appellant] betaald. In een later stadium heeft adviesbureau Tauw (hierna: Tauw) vastgesteld dat de kosten van adequate akoestische maatregelen € 3.488,43 bedragen. Midstate heeft het verschil van € 7.249,11 tussen het uitgekeerde bedrag en de werkelijke kosten niet teruggevorderd. Omdat er voldoende samenhang bestaat tussen de betaalde vergoeding en de schadeveroorzakende planologische wijziging, wordt het teveel betaalde bedrag beschouwd als compensatie voor de overige planschade. De rechtbank is van oordeel dat het college zich, gelet op alle omstandigheden, terecht op het standpunt heeft gesteld dat tegemoetkoming in de door [appellant] geleden schade anderszins is verzekerd en dat de aanvraag daarom terecht is afgewezen.

Appellant voert aan dat in de vaststellingsovereenkomst expliciet is opgenomen dat hij niets meer te vorderen heeft ter zake de vergoeding voor geluidwerende maatregelen. In die overeenkomst, die betrekking heeft op de vergoeding van de kosten om schadebeperkende maatregelen te treffen, is niet bepaald dat hij geen aanspraak kan maken op tegemoetkoming in planschade.

Rechtsvraag

Staat voldoende vast dat appellant compensatie heeft ontvangen voor de waardevermindering van de woning als gevolg van de planologische wijziging?

Uitspraak

Bij de beantwoording van de vraag of de tegemoetkoming in schade voldoende anderszins is verzekerd, moet rekening worden gehouden met alle relevante feiten en omstandigheden. Voldoende voor de conclusie dat op andere wijze in tegemoetkoming in de geleden planschade is voorzien, is dat deze op grond van objectieve gegevens gerechtvaardigd is.

In een brief van 24 januari 2017 heeft Midstate aan [appellant] meegedeeld dat er vanwege de aanleg van de Oostelijke Rondweg maatregelen nodig zijn aan de geluidwering van de woning. In de brief is verder vermeld dat Midstate aan Tauw heeft gevraagd de gegevens voor de woning op papier te zetten en daarbij aan te geven welke akoestische werkzaamheden nodig zijn en welke kosten hiermee gemoeid zijn. In een rapport van 12 december 2016 heeft Tauw de kosten geraamd op € 8.074 (exclusief BTW). Midstate heeft [appellant] de keuze gegeven tussen optie A, waarbij hij dat bedrag ontvangt en de werkzaamheden zelf uitvoert, en optie B, waarbij Midstate ervoor zorgdraagt dat een gespecialiseerd bedrijf de werkzaamheden uitvoert. [Appellant] heeft met het antwoordformulier van 4 april 2017 gekozen voor optie A. Vervolgens heeft Midstate € 10.737,54 (het bedrag van de kosten, vermeerderd met € 800 voor de tijd en moeite om de werkzaamheden zelf te organiseren en met de BTW over € 8.874) aan [appellant] uitbetaald.

Uit artikel 1, eerste lid, van de vaststellingsovereenkomst van 4 december 2018, gelezen in samenhang met het antwoordformulier van 4 april 2017, volgt dat Midstate op 4 april 2017 een bedrag van € 10.737,54 aan [appellant] heeft betaald voor het treffen van geluidwerende voorzieningen, dat Tauw in een rapport van 21 februari 2018 de kosten van deze voorzieningen op een bedrag van € 3.488,43 heeft berekend en dat Midstate het teveel betaalde bedrag van € 7.249,11 niet van [appellant] zal terugvorderen.

In de vaststellingsovereenkomst is niet expliciet bepaald dat het teveel betaalde bedrag ter compensatie van de planschade is bedoeld. Midstate heeft op de zitting van de Afdeling

desgevraagd toegelicht dat zij er ten tijde van het aangaan van de vaststellingsovereenkomst van is uitgegaan dat [appellant] het betaalde bedrag aan geluidwerende voorzieningen heeft besteed en dat zij het niet redelijk heeft gevonden om het teveel betaalde bedrag van [appellant] terug te vorderen. Verder heeft Midstate toegelicht dat zij op dat moment niet heeft beoogd dat het teveel betaalde bedrag betrekking had op eventuele latere planschade. Onder deze omstandigheden is de conclusie van het college dat op andere wijze in tegemoetkoming in de geleden planschade is voorzien, naar het oordeel van de Afdeling, niet op grond van objectieve gegevens gerechtvaardigd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:441

Zaaknummer: 202304348/1/A2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Handhaving/Maastricht

Een grafrecht wordt in de jurisprudentie en literatuur aangemerkt als een beperkt zakelijk recht. Voor zakelijk gerechtigden geldt volgens vaste jurisprudentie dat in beginsel bij besluiten op grond van de Wabo een rechtstreeks betrokken belang wordt aangenomen als het zakelijke recht ziet op het aangrenzende (of daarmee gelijk te stellen) perceel. In dit geval heeft eiseres een grafrecht op (een stukje van) hetzelfde kadastrale perceel als waarop de taxusbomen stonden. Gelet hierop heeft eiseres als een soort ‘beperkt zakelijk gerechtigde’ tot (een stukje van) het perceel in beginsel een rechtstreeks betrokken belang bij het handhavingsverzoek dat zij naar aanleiding van het kappen van de bomen heeft ingediend.

Casus

Eiseres heeft het college van burgemeester en wethouders van Maastricht (het college) op 23 april 2021 verzocht om handhavend op te treden richting de Parochie, vanwege de kap van twee taxusbomen op de begraafplaats van de Parochie.

Op 16 juni 2023 heeft het college daarop besloten om niet tot handhavend optreden over te gaan. Als wel een omgevingsvergunning voor het kappen zou zijn aangevraagd, zou die volgens het college niet geweigerd zijn. En aan een eventuele opgelegde herplantplicht is inmiddels voldaan. Vervolgens is door eiseres bezwaar gemaakt. Op 8 juni 2022 heeft het college beslist op het bezwaar van eiseres. In dit bestreden besluit heeft het college het bezwaar ontvankelijk en deels gegrond verklaard. Het college heeft alsnog een herplant- en instandhoudingsplicht op grond van de Bomenverordening gemeente Maastricht aan de Parochie opgelegd.

De rechtbank onderzoekt eerst of eiseres als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan worden aangemerkt. De vraag of een betrokkene

belanghebbende is, is namelijk een ambtshalve door de bestuursrechter te toetsen aspect van openbare orde, dat gaat over de toegang tot de bestuursrechtelijke rechtsbescherming. Op grond van de artikelen 8:1 en 7:1, eerste lid van de Awb kunnen alleen belanghebbenden tegen een besluit bezwaar en beroep instellen en kan alleen een belanghebbende een aanvraag indienen om een besluit te nemen op grond van artikel 1:3 van de Awb.

Rechtsvraag

Is eiseres belanghebbende?

Uitspraak

Artikel 1:2, eerste lid van de Awb luidt: ‘Onder belanghebbende wordt verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.’ Uit vaste rechtspraak volgt dat degene die een voldoende objectief en actueel, eigen en persoonlijk belang heeft dat rechtstreeks betrokken is bij het bestreden besluit, belanghebbende is als bedoeld in artikel 1:2, eerste lid van de Awb (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 22 december 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2923). Wie rechtstreeks feitelijke gevolgen ondervindt van een activiteit waarop het besluit ziet, is in beginsel belanghebbende bij dat besluit (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 23 augustus 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2271). Het criterium ‘gevolgen van enige betekenis’ van de activiteit is een correctie op dit uitgangspunt (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:737). Zonder gevolgen van enige betekenis heeft iemand geen persoonlijk belang bij het besluit. Hij onderscheidt zich dan onvoldoende van anderen. Een rechtstreeks betrokken belang wordt in beginsel bij besluiten op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) aangenomen bij bewoners en eigenaren, en ook bij anderszins zakelijk of persoonlijk gerechtigden van een perceel dat grenst aan het perceel waarop het betrokken besluit ziet, of dat gelijk te stellen is met een aangrenzend perceel. Bij dergelijke percelen wordt ervan uitgegaan dat feitelijke gevolgen, indien die zich voordoen, in beginsel van enige betekenis zijn (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:641 en van 24 april 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1703).

De rechtbank stelt vast dat de volledige begraafplaats met kerk zich op één kadastraal perceel bevindt, waarop zich ook de twee gekapte taxusbomen bevonden. De rechtbank stelt ook vast dat de percelen waarvan eiseres eigenaresse is, niet direct grenzen aan het perceel waarop de begraafplaats zich bevindt. De begraafplaats bevindt zich op circa 450 meter van de woning van eiseres en op 300 meter van de woning waarvan zij mede-eigenaar is. Vanuit beide woningen bestaat door tussenliggende bebouwing en beplanting geen zicht op de

begraafplaats en op de daar (voorheen) aanwezige taxusbomen. Daarnaast heeft eiseres aangegeven dat zij de begraafplaats tweemaal per dag bezoekt, meerdere graven verzorgt en zelfs de beplanting van een hoekje van de begraafplaats onderhoudt. Naar het oordeel van de rechtbank kan op basis van de afstand tot de gekapte taxusbomen en het gebrek aan zicht daarop vanuit de woningen waarvan eiseres (mede)eigenaar is niet worden geoordeeld dat zij rechtstreeks feitelijke gevolgen ondervindt van het feit dat de taxusbomen gekapt zijn. De betrokkenheid van eiseres bij de begraafplaats maakt eveneens niet dat zij als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb moet worden aangemerkt. Haar veelvuldige bezoeken aan de begraafplaats en haar subjectieve gevoel van betrokkenheid, hoe sterk dat gevoel ook moge zijn, zijn onvoldoende onderscheidend (van anderen) om als een rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken belang te kunnen gelden.

Het hebben van één (of meerdere) grafrechten op de begraafplaats maakt bovenstaande beoordeling anders. Eiseres heeft aangegeven dat zij rechthebbende is van drie grafrechten op de begraafplaats: dat van haar overleden echtgenoot (graf 1) en dat van haar grootouders (graf 2) en ouders (graf 3). De rechtbank vindt het aannemelijk dat eiseres over het grafrecht van graf 1 beschikt, maar niet over de grafrechten van graf 2 en 3 en overweegt daartoe het volgende.

Artikel 28, eerste lid van de Wet op de lijkbezorging bepaalt dat een uitsluitend recht op een graf (een grafrecht) enkel schriftelijk kan worden gevestigd. De rechtbank stelt voorop dat eiseres geen schriftelijke stukken heeft overgelegd waaruit de vestiging van de door haar gestelde grafrechten duidelijk blijkt. Een dergelijke bewijslevering is in het kader van deze bestuursrechtelijke procedure ook niet vereist, maar wel moet het aannemelijk zijn dat zij over de grafrechten beschikt. Eiseres heeft ter zake graf 3 een factuur van de Parochie overgelegd genaamd 'grafrechten en onderhoudsbijdrage wegens begraven' waarin als rechthebbenden haar ouders zelf worden genoemd, maar als correspondent haar broer ([naam broer]). Ter zake het graf van haar grootouders (graf 2) is eveneens een factuur, betreffende 'grafrechten en onderhoudsbijdrage wegens verlengen' van de Parochie overgelegd en daarin worden haar grootouders zelf als rechthebbende genoemd en als toekomstig rechthebbende (en correspondent) haar broer ([naam broer]). Ter zake het graf van haar echtgenoot heeft ze een voorlopige kostenbegroting overgelegd van [naam] uitvaartverzorgers aan haarzelf, waarin (onder meer) de kosten voor het voorschieten van grafrechten begroot c.q. geschat worden. Eiseres stelt deze kosten ook daadwerkelijk betaald te hebben. Tot slot is tijdens de zitting door de gemachtigde van eiseres en door de gemachtigde van de Parochie verwezen naar een vonnis van deze rechtbank van 6 september 2023. Dit vonnis is gepubliceerd op rechtspraak.nl met als kenmerk ECLI:NL:RBLIM:2023:5397. In dit vonnis is geoordeeld over de vraag of eiseres rechthebbende van het grafrecht van graf 3 is. In dit vonnis valt verder terug te lezen

onder rechtsoverweging 4.8: ‘De Parochie heeft de grafkaart van graf [nummer 3] overgelegd, waarop (...) de broer van eiseres, als huurder (rechthebbende) vermeld staat (productie 4 van de Parochie). Enkel de broer van [eiseres] is, aldus de Parochie, rechthebbende. Hetzelfde geldt voor het graf met de aanduiding [nummer 2]. Alleen op de grafkaart van haar overleden echtgenoot (graf [nummer 1]) staat [eiseres] als rechthebbende vermeld.’

De rechtbank overweegt dat, ondanks dat de grafkaart in de onderhavige procedure niet is overgelegd, op basis van het vonnis waarin daarnaar wordt verwezen en het standpunt van eiseres dat zij de kosten van het grafrecht van haar echtgenoot heeft betaald, aannemelijk is dat zij rechthebbende is van het grafrecht van haar echtgenoot (graf 1). Ter zake de graven 2 en 3 is echter aannemelijk dat het grafrecht op naam van haar broer [naam broer] staat. Hij is immers als correspondent (of toekomstig rechthebbende) aangemerkt op de facturen van de Parochie en volgens het vonnis van deze rechtbank van 6 september 2023 zou hij als rechthebbende op de grafkaart vermeld staan en niet eiseres.

Een grafrecht wordt in de jurisprudentie en literatuur aangemerkt als een beperkt zakelijk recht dat de rechthebbende de exclusieve zeggenschap geeft over wie in het graf begraven wordt en/of welke urnen er bijgezet mogen worden en ook welke grafbedekking er wordt aangelegd (zie artikel 28, eerste lid van de Wet op de Lijkbezorging en het arrest van de Hoge Raad van 25 oktober 2002, ECLI:NL:PHR:2002:AE6999, r.o. 8). In de juridische literatuur wordt het grafrecht gezien als verwant aan een recht op erfdiensbaarheid of opstalrecht (zie de noot van Prof. Mr. S.C.J.J. Kortmann bij bovengenoemd arrest, *Ars Aequi* 2003, nr. 4, p. 291). Voor zakelijk gerechtigden geldt volgens vaste jurisprudentie dat in beginsel bij besluiten op grond van de Wabo, zoals hier ook het geval, een rechtstreeks betrokken belang wordt aangenomen als het zakelijke recht ziet op het aangrenzende (of daarmee gelijk te stellen) perceel (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:641 en van 24 april 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1703). In dit geval heeft eiseres een grafrecht op (een stukje van) hetzelfde kadastrale perceel als waarop de taxusbomen stonden. Gelet hierop heeft eiseres als een soort ‘beperkt zakelijk gerechtigde’ tot (een stukje van) het perceel in beginsel een rechtstreeks betrokken belang bij het handhavingsverzoek dat zij naar aanleiding van het kappen van de bomen heeft ingediend. Dat er zich geen feitelijke gevolgen kunnen voordoen, in welk geval de hiervoor genoemde jurisprudentie niet van toepassing zou zijn, is niet gebleken. De rechtbank verwijst in dit kader ook naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 april 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ1077, waarin het ook ging om een grafrecht en tevens de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 april 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1703, waarbij het ging om een recht van erfdiensbaarheid.

Dit betekent dat eiseres belanghebbende is en haar verzoek van 23 april 2021 om handhaving

zich laat kwalificeren als een ‘aanvraag’ als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Ook is zij door het college terecht ontvankelijk verklaard in het bestreden besluit. De rechtbank komt hierna toe aan de inhoudelijke beroepsgronden van eiseres.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 13-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:10161

Zaaknummer: ROE 22/1563

Wetsartikelen: 1:2 Awb, 8:1 Awb, 7:1 Awb en 1:3 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Zwolle

De definitie van ‘bijbehorend bouwwerk’ in het Besluit omgevingsrecht valt uiteen in twee delen. In dit geval is sprake van een uitbreiding van het hoofdgebouw. Daarmee wordt voldaan aan het eerste deel van de definitiebepaling van ‘bijbehorend bouwwerk’ en wordt niet toegekomen aan de vraag of er (ook) sprake is van een uitbreiding die ‘functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw [is] verbonden’.

Casus

Op 17 april 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders van Zwolle (het college) een omgevingsvergunning verleend voor het uitbreiden van een winkelruimte. De omgevingsvergunning is verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, aanhef en onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang gezien met artikel 4, aanhef en onder 1 en onder 9, van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Eisers hebben bezwaar gemaakt tegen dit besluit. Op 19 september 2023 heeft het college met het bestreden besluit de bezwaren van eisers deels gegrond verklaard, de motivering aangevuld en twee voorschriften toegevoegd aan de omgevingsvergunning, en voor het overige deel de bezwaren ongegrond verklaard.

Eisers stellen zich op het standpunt dat het college de omgevingsvergunning niet heeft kunnen verlenen met toepassing van de onderdelen 1 en 9 van artikel 4, bijlage II van het Bor, omdat de uitbreiding zich niet bevindt op hetzelfde perceel als het hoofdgebouw. De uitbreiding van de supermarkt ligt namelijk grotendeels in een woonbestemming en op een ander kadastraal perceel. De uitbreiding voldoet daarmee niet aan de definitie van ‘bijbehorend bouwwerk’, zoals opgenomen in artikel 1, aanhef en eerste lid, bijlage II van het Bor.

Rechtsvraag

Is sprake van een 'bijbehorend bouwwerk' als bedoeld in het Bor?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat uit de definitie van 'bijbehorend bouwwerk' in het Bor blijkt dat het moet gaan om een 'uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak'. Naar het oordeel van de rechtbank scheiden de woorden 'dan wel' de definitie van 'bijbehorend bouwwerk' in twee delen. Steun voor deze conclusie leest de rechtbank in de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 26 oktober 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2821, overweging 4.1). De aanvraag omgevingsvergunning ziet op de uitbreiding van de supermarkt als hoofdgebouw. Dat daarvan sprake is, staat ook niet ter discussie. Daarmee wordt voldaan aan het eerste deel van de definitiebepaling van 'bijbehorend bouwwerk' en wordt niet toegekomen aan de vraag of er (ook) sprake is van een uitbreiding die 'functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw [is] verbonden'. De rechtbank ziet in het betoog van eisers dat uit de nota van toelichting zou blijken dat een bijbehorend bouwwerk altijd gebouwd moet worden bij een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw, wat daar verder ook van zij, geen aanleiding anders te oordelen. De hiervoor genoemde uitspraak is duidelijk, net als de tekst van de definitiebepaling in het Bor.

Het college is er terecht van uitgegaan dat de omgevingsvergunning voor de uitbreiding kon worden verleend op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, aanhef en onder 2°, van de Wabo in samenhang gezien met artikel 4, aanhef en onder 1, van bijlage II van het Bor.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 28-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:456

Zaaknummer: ak_23_2177

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onder c Wabo, 2.12 lid 1 onder a onder 2 Wabo en 4 onderdeel 1 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Westland

Het college van burgemeester en wethouders heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de omgevingsvergunning is verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Aan de vereisten die artikel 16.55, zesde en zevende lid, van de Omgevingswet en artikel 7.4, eerste lid, van de Omgevingsregeling stellen aan participatie is voldaan.

Casus

Bij besluit van 6 december 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders van Westland (het college) een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een appartementencomplex in Monster. Verzoeker heeft hiertegen bezwaar gemaakt en de voorzieningenrechter gevraagd een voorlopige voorziening te treffen.

Rechtsvragen

1. Heeft het college in redelijkheid kunnen concluderen dat de omgevingsvergunning is verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties?
2. Heeft het college een hangtoilet als gelijkwaardige maatregel mogen aanmerken?
3. Is voldaan aan de vereisten voor participatie in artikel 16.55, zesde en zevende lid, van de Omgevingswet (Ow) en artikel 7.4, eerste lid, van de Omgevingsregeling (Or)?

Uitspraak

1. Het college heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de omgevingsvergunning is verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De overschrijding van de bouwhoogte van het platte dak met 3,7 cm is zeer marginaal en niet zichtbaar vanaf het openbaar gebied. Het deel van het schuine dakvlak aan de achterzijde waar de bouwhoogte met maximaal 1,6 m wordt overschreden, is ook niet

zichtbaar vanaf de Choorstraat. Gelet op de ligging van het dakvlak ten opzichte van de woning van verzoeker, is het niet aannemelijk dat de verhoging voor hem leidt tot een extra belemmering van uitzicht of bezonning. Het standpunt van het college dat de afwijkingen van de bouwhoogte stedenbouwkundig aanvaardbaar zijn, is daarom navolgbaar.

2. Voor de afwijking van de algemene regel voor de oppervlakte van de toiletruimtes van artikel 4.167 van het Besluit bouwwerken leefomgeving heeft het college op grond van artikel 4.7, eerste lid, van de Omgevingswet een hangtoilet als gelijkwaardige maatregel mogen aanmerken. Met deze veel voorkomende gelijkwaardige oplossing is ondanks het kleinere vloeroppervlak namelijk nog voldoende beweegruimte aanwezig.

3. Aan de vereisten die artikel 16.55, zesde en zevende lid, van de Ow en artikel 7.4, eerste lid, van de Or stellen aan participatie is voldaan. Bij de vergunningaanvraag is namelijk de 'Memo Participatie Choorstraat Monster' gevoegd. Aan de inhoud van het participatietraject zijn geen eisen verbonden, nu het project niet valt onder een van de door de gemeenteraad aangewezen categorieën van gevallen waarin participatie verplicht is.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 30-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:1300

Zaaknummer: 25-529

Wetsartikelen: 16.55 lid 6 en lid 7 Omgevingswet, 7.4 lid 1 Omgevingsregeling en 4.167 Besluit bouwwerken leefomgeving